

Työeläkelaitoksille

RUOTSISSA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN SAAMINEN VAIKEUTUU

Ruotsin valtiopäivät hyväksyi joulukuussa lainmuutoksen, jolla sairauspäivärahan sekä tilapäisen ja jatkuvan työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisedellytyksiä tiukennettiin. Näitä etuuksia voi tämän vuoden alusta lukien saada vain tiukasti lääketieteellisin perustein.

Samalla poistuivat myös 60 vuotta täyttäneitä työntekijöitä koskeneet lievemmät työkyvyttömyyden arviointikriteerit. Ikä, asuinpaikkakunta, koulutus tai aikaisempi työkokemus voidaan uudistuksen jälkeen ottaa huomioon vain poikkeustapauksissa työkyvyttömyyttä arvioitaessa.

Työkyvyttömyyseläkkeeseen ei enää ole oikeutta henkilöllä, joka ei kykene aikaisempaan työhönsä, mutta kykenee tekemään jotakin muuta työtä. Eläkeoikeutta arvioitaessa ei ole enää merkitystä sillä, missäpäin Ruotsia mahdollinen muu työpaikka sijaitsee, onko palkka pienempi kuin aikaisemmassa työpaikassa, tai onko työtä ylipäänsä tarjolla. Kokopäivätyössä ollut työntekijä, joka ei enää ole työkykyinen aikaisempaan työhönsä, mutta voisi lääketieteellisin kriteerein selvitä jostain muusta kokopäivätyöstä, ei ole oikeutettu saamaan osaeläkettä, jos hän jatkaa osa-aikaisena työntekijänä aikaisemmassa työsäännön. Ensisijaisesti on otettava vastaan mikä tahansa kokopäivätyö.

Uudistuksen vaikutuksia ja mahdollisia väliinputoamistilanteita seurataan Ruotsissa tarkasti. Vakuutuskassat joutuvat myös tehostamaan kuntoutustoimenpiteitään.

Kun työkyvyttömyyttä arvioidaan Suomen työeläkejärjestelmässä, otetaan Ruotsissa tehty ratkaisu huomioon yhtenä arviointitekijänä. Todennäköistä on, että Ruotsin käytäntö vähitellen tiukkenee uuden määritelmän johdosta.

Ruotsi tarkistaa eläkkeensä EU-eläkkeeksi viran puolesta

Ruotsi on muuttanut tulkintakantaansa niiden eläkkeiden määräämisessä, joissa eläketapahtuma on sattunut ennen 1.1.1994. Nyt Ruotsi katsoo, että asetuksen 1408/71 liitteen VI perusteella näissäkin tilan-

teissa Ruotsin vapaakirjaeläkkeeseen liittyy tulevaa aikaa, jos eläkkeensaaja oli eläketapahtuman sattuessa vakuutettuna muussa EU-maassa. Aikaisemmin Ruotsi myönsi näissä tilanteissa vapaakirjaeläkkeen ilman tulevaa aikaa.

Ruotsi on nyt ilmoittanut tarkistavansa virheellisesti määrätyt eläkkeet 1.1.1994 alkaen viran puolesta. Eläketurvakeskus antaa myöhemmin työeläkelaitoksille ohjeet siitä, miten näissä tapauksissa menetellään käytännössä.

Ruotsin perusmäärät ja eläkkeen korottaminen

Liitteenä Ruotsista ilmoitetut perusmäärät, joita käytetään muunnettaessa Ruotsin eläke vastaamaan muuta ajankohtaa kuin mitä vastaavana eläke on ilmoitettu. Perusmääriä käytetään samalla tavalla kuin Suomen TEL-indeksilukuja (muunnettava eläke kerrotaan osamäärällä, jossa jaettavana on sen vuoden perusmäärä, johon eläke halutaan muuttaa, ja jakajana sen vuoden perusmäärä, josta eläke muutetaan). Aikaisemmin vuosille 1994-1996 ilmoitetuissa perusmäärissä ei ole otettu huomioon Ruotsin lainsäädännön mukaista perusmäärään tehtävää 2 %:n vähennystä. Eläkkeitä, joiden laskennassa on käytetty aikaisemmin ilmoitettuja perusmääriä, ei tarvitse oikaista, koska myös aikaisemmin ilmoitetut perusmäärät ovat olleet Ruotsin lainsäädännön mukaisia.

Esimerkki: Vuonna 1996 alkanut Ruotsin eläke muunnetaan vuoden 1997 tasoon seuraavasti:

	35 574
Ruotsin eläke x	-----
	35 476

ATP-eläkeoikeuden edellytyksenä oleva perusmäärä on vuodesta 1993 alkaen ollut korkeampi kuin indeksikorotuksessa käytettävä perusmäärä. Seuraavat perusmäärät on ylitettävä sadalla kruunulla, jotta ATP-eläkeoikeus syntyisi:

1993	34 400 kr	1996	36 800 kr
1994	35 200	1997	37 000
1995	36 000		

Lakiosasto

27.1.1997

ELÄKKEEN KOROTTAMISESSA KÄYTETTÄVÄ RUOTSIN PERUSMÄÄRÄ

1960	4 200 kr	1980	13 900 kr
1961	4 300	1981	16 100
1962	4 500	1982	17 800
1963	4 700	1983	19 400
1964	4 800	1984	20 300
1965	5 000	1985	21 800
1966	5 300	1986	23 300
1967	5 500	1987	24 100
1968	5 700	1988	25 800
1969	5 800	1989	27 900
1970	6 000	1990	29 700
1971	6 400	1991	32 200
1972	7 100	1992	33 700
1973	7 300	1993	33 712
1974	8 100	1994	34 496
1975	9 000	1995	34 986
1976	9 700	1996	35 476
1977	10 700	1997	35 574
1978	11 800		
1979	13 100		